

PUSZTADOKTOR MAGAZIN

XII. évfolyam 6. szám a Madárkórház Alapítvány havilapja 2017. június

- Téglajegy
- Itt a nyár, támadnak a rovarok
- Babukák
- Gólyamentés Kárpátalján

Fotó: Konyhás István

Amikor tavaly ősszel megszületett a kislányom, kaptam egy jó tanácsot: fogadjak el minden segítséget. Ez annyira egyszerűnek tűnt, igazán talán nem is jó tanácsnak kellene mondani, mindenesetre úgy döntöttem, megfogadom. Úgy mondják, mi magyarok nagyon nehezen fogadunk el segítséget. Elég hamar rájöttem, hogy hiába hittem korábban, én nem vagyok annyira

büszke, ha ez egyben identitáshatározó vonás is, akkor bizony én is magyar vagyok a javából. Nem akartam senkinek a terhére lenni és úgy éreztem, túl sokszor kérek apróságokat, amikkel valaki másnak bajlódnia, bíbelődnie kell. Helyettem. Pedig mindenki szívesen tette. Hogy néhány percre leülhessek, ő pedig egy gögicsélő csöppséggel lehessen, akinek az emberi melegség jelentett mindent azokban a napokban, hetekben, hónapokban. Lassan felismertem, hogy ha segítséget kérek, nem leszek tőle gyenge, sem gyáva, sőt, ez csak erősíti közöttünk a köteléket. Amikor már meg tudtam tenni, nem értettem, miért is nem gyakoroltam korábban, miért nem bíztam a kölcsönösségben, hiszen én magam is szívesen segítek, olykor kéretlenül is. A Madárkórház Alapítvány 1%-os kampánya alatt is sokszor kérünk segítséget. Ez a gesztus egészen más, de ha belegondolunk, a mozgatórugója valahol mégis ugyanaz. Segítséget kérünk valamihez, amit saját erőnkől nem tudnánk véghezvinni. Segítséget kérünk a magunk számára, hogy végezhessük a munkánkat és mások számára, akik, vagy amik nem tudják

elmondani, hogy nekik ez sokszor az életet jelenti. Érzelmek nélkül pusztán a létezését, amire genetikailag kódolva vannak, az utódok nemzését és gondozását, a rovarok összegyűjtését, vagy a nehezen repülő, gyengébb madarak zsákmányolását, hogy a természet rendje helyreálljon. És hogy mi, emberek, csak a magunk örömeire nemestartásukban, színpompás tollaikban, önfeledt, kecses röptükben gyönyörködhesünk. Minden évben megérkeznek a fecskék, a gólyák. Minden évben nevelünk baglyokat, rigókat. Minden évben jönnek hozzánk önkéntesek. És Önök minden évben gondolnak ránk. Ha egész évben nem is, február és május között biztosan. Ebben bízunk legalábbis, és hogy az adó 1%-ból összegyűlt támogatás továbbra is megadja az alapítvány működésének alapját. Mi pedig tehetjük a dolgunkat. Madarakat mentünk. Telefonhívásokra, e-mailekre válaszolunk, elmondjuk, mit kell vagy lehet tenni, mivel kell etetni. Kezelünk, műtünk, szabadon engedünk, tanítunk és szórakoztatunk. Segítséget nyújtunk. Ahogy Önök is nekünk. Köszönjük szépen!

Veres Hajnalka

Téglajegy a Madárpark sétaútjának felújításáért

A Madárpark pallóútja tíz év után olyan állapotba került, hogy ebben az évben azt teljesen fel kell újítani. Hosszú tervezgetés után az a döntés született, hogy a Madárparkot behálózó gyalogutat téglából készítjük el. Ez időt állóbb és Hortobágyhoz is illő, hiszen a pusztai tanyák járdáit is téglából rakták ki. Nem egyet ötvenhatvan éve, ami még mindig megvan. A kórháznak a felújításhoz szükséges anyagi forrásokat önerőből kell előteremtienie, úgy, hogy az ne veszélyeztesse a madármentést. Ezért kérjük önöket, támogassák felújításunkat azzal, hogy téglajegyet vásárolnak. Téglajegyeket az alábbi címletekben lehet vásárolni:

Magánszemély: 5000, 10000 és 15000 Ft

Családi: 10000, 20000, 30000 Ft

Cégeknek: 15000-1 500 000 Ft között tetszőleges összeggel

A téglajegyek megvásárlása adománynak minősül és annak ellenértéke a hatályos jogszabályok szerint leírható az adóalapból akár cégek, akár magánszemélyek esetében. Téglajegyek igényelhetők a +36 (30) 621-2160-as számon vagy e-mailben a madarkorhaz@gmail.com címen.

Azok a támogatók, akik téglajegyet vásárolnak, emléklapot kapnak és a nevükkel ellátott téglát elhelyezzük a sétaút bizonyos szakaszán.

Itt a nyár, támadnak a rovarok

A jó idő beköszöntével számos élősködő rovar elszaporodik. Érdekes ilyenkor jobban odafigyelni a sérült madarak sebkezelésére. Nem csak a sérülteket, hanem a látszólag külső sérülést nem szerzett madarakat is le kell kezelni a rovarok ellen. Ilyenkor nyáron érdemes már egyből – ahogy bajbajutott madarat találunk – melegvérűekre nem veszélyes rovarirtó szerrel lekezelni (pl.: Insecticide 2000 rovarölő permittel), hogy a tolltetveket, légylárvákat és kullancs-

legyeket távol tartsuk. Amennyiben a madáron nyílt, vérző sérülést találunk, kezeljük le a sebet Hydrogen peroxide-dal, hogy ott se szaporodjanak az élősködők, és utána fújjuk le Insecticide 2000-rel. Ilyenkor nagyon sok a légy, melyek nehezítik a sebgyógyulást, fertőzéseket terjesztenek. Ha légylárva kerül a sebbe, akár el is pusztíthatja a madarat még akkor is, ha a seb komolysága nem is indokolná.

Gál Renáta

Hidegre teszünk bármit!

Kettő és fél millió forint. Ennyibe kerül évente a madarak fő táplálékát biztosító selejt naposcsibe, amit ingyen kapunk. Érte kell menni, bérköltség is esik rá, egy nap az út, a „csibefutam”, mert az ország túlsó végébe kell menni érte, közel ezer kilométert hetente csak a csibéért. És bizony a szállítókocsit is egyre gyakrabban kell szervizelni, nem mai darab már. Éveken keresztül háztartási fagyasztóládákban próbáltuk több-kevesebb sikerrel eltárolni a takarmányt. Ez nemcsak a villanyóránkat, hanem az idegsejtjeinket is kellően tekerte. Állandó volt a rövidzárlat, és így sem volt hatékony a hűtés, egyszerűen nem arra találták ki ezeket a fagyasztókat, hogy hetente teletömjük közel negyven fokkal áruval őket. Ősszel a felajánlott halakat is nagyon nehezen, olykor bérhűtésben tudtuk csak betárolni. Más takarmányféleségekben pedig nem is gondolkodhattunk hűtőkapacitásunk miatt.

Ennek a nyárnak viszont már egy olyan kellően nagy hűtőkamrával vághatunk neki, ami akár egy tonna meleg húsarut is lefagyaszt pár óra alatt -18 fokra. Ezáltal frissebb marad a takarmány, kevesebb kell belőle, mert szívesebben eszik a madarak. Idén már változatosabb eleggyel szolgálhatunk, mert van kellő kapacitásunk azok tárolására. Ezért már önmagában megérte a hűtőházat megépíteni. De van még egy legalább ennyire fontos haszna is az egymillió-s beruházásnak. Kevesebbet kell jár-

nunk csibéért, hiszen többet el tudunk hozni, mert nem a szállító-, hanem a hűtőkapacitásunk szabta meg, mennyi eleséggel térjünk haza egy csibefutamról. A nagyobb tárolási kapacitás miatt több, közeli eleségforrást is bevonhatunk a madarak etetésébe, amikkel eddig azért nem tudtunk élni, mert egyszerre nem tudtuk volna lefagyasztani ezeket. Számításaim szerint ennek a beruházásnak köszönhetően jövő év

végére megtérül a hűtőházra költött pénzünk. A hűtőház megépítésében nagy segítségünkre voltak vállalkozók és nyugdíjasok, akik nagymértékben csökkentették költségeinket. Köszönjük önzetlen munkájukat! Több száz-ezer forint munkaköltséget nem kel-

lett kifizetni azért, mert *Eszenyi István* debreceni lakos díjmentesen bevezette az ipari áramot az létesítményig. *Vince Antal* szilhalmi lakos és testvére szintén ellenszolgáltatás nélkül szerelte be a gépészetet. Köszönjük továbbá *Sipos István* vállalkozónak és munkatársainak, akik nemcsak a kórtermeink padozatát újították fel, hanem a hűtőházat is ellátták könnyen takarítható, csúszásmentes felülettel. És végül, de nem utolsó sorban a saját dolgozóinknak is köszönettel tartozunk, akik talán nem is gondolták magukról, hogy meg tudnak építeni egy hűtőházat.

Biztosan gyorsabban haladt volna a munka, ha megbízunk egy generálkivitelezőt, aki néhány millióból egy hét alatt legyártja nekünk a kész komplexumot. Nekünk nem volt ennyi pénzünk, sőt egymilliónk is épphogy, hiszen mi nem vehetünk fel gazdaságélénkítő támogatásokat, hiteleket. Nekünk úgy kell gazdálkodnunk az önkéntes pénzzel, adományaival hogy alaptevékenységünk, a madármentés, természetvédelem folyamatosan biztosított legyen. De azt sem szabad elfelejtenünk, hogy hatékonyan és hosszú távon kizárólag rendszeres karbantartással és fejlesztésekkel végezhető ez a tevékenység is. Egy nagy kirakójáték ez, amiből szinte mindig hiányzik egy két elem, mert bizony az önkéntes házunk felújítása is a végéhez közeledik és közben már belekezdünk egy még nagyobb volumenű felújításba, a régi pallóutunk cseréjébe.

Konyhás István

Fotók: Konyhás István

Június elején Debrecenből került be hozzánk öt pelyhes búbosbanka (*Upupa epops*) fiókája. A fiókákat egy tetőtér bontása során találták a lambéria mögött. Napjainkban a búbosbankának urbanizálódó madárként problémát jelent az elavult, régi, gyakran szigetelés nélküli épületek felújítása, mivel ilyenkor megszűnik potenciális fészkelőhelyük. A már meglévő fészkaljunk később kiegészült még két fészekből kiesett és egy gyenge, de már részben röpképes fiókéval. A faj Magyarországon közismert, népszerű madár, amit természetrajzának ismeretére valló sok népies neve is bizonyít, úgymint: bűdös banka, sáros banka, ganajmadár, dutka, daduk, babuka, bubucska, bugybóka, lepeses (szurtos), dudu, továbbá kontyosbanka, tarajos

babuka, fostos bugybóka vagy fostos banka. A fiókák a költőüregben elég hangosan viselkednek. A szülő érkezésekor a táplálékért való vetélkedés során tolakodva kéri a jussukat, de ha idegen vagy éppen ragadozó közelít hozzájuk, akkor is hangos, sziszegésszerű hanggal reagálnak. Ilyenkor a betolakodó

felé lövelik kloákájukban összegyűlt, bűzmirigyeik váladékával keveredett bűzös ürüléküket, ami a betolakodót legtöbbször távozásra készíti. Emiatt a bankaudóban kellemetlen szag uralkodik, hiszen a fiókák ürülékükkel az odú alját, falait is összepiszkítják. A búbosbanka minden bizonnyal e tulajdonságai miatt kapta a már fentebb felsorolt, számtalan ragadványnevet hazánk különböző vidékein. Hogy a bankákat tisztán és viszonylag szagmentesen tudjuk tartani, de mégis az eredeti költőüreghöz hasonló fészkelőhelyet tudunk biztosítani számukra, egy zárható papírdobozt béleltünk ki faforgáccsal, a dobozra néhány nagyobb lyukat is vágtunk, amin mint az igazi odúból, ki tudták dugni a fejüket. Később ezekbe a lyukakba műanyag, átlátszó,

egyik végéről zárt csöveket tettünk, amibe lisztkekacokat és szúnyoglárvaikat helyeztünk. Ezzel a különleges önetetővel vettük rá a fiatal madarakat az önálló táplálkozásra. A bankák egyébként főként rovarokat, férgeket, hernyókat, tücsköket, bogarakat, sáskákat fogyasztanak. A fiókák etetésében mindkét szülő részt vesz. Először csak a hím hordja a táplálékot, majd később, amint a gyorsan cseperedő fészkalj étvágya jelentősen megnő, a tojó is csatlakozik párjához és ketten hordják az élelmet. Ebből is látszik, hogy nem volt könnyű dolgunk a nevelésük során, hiszen a mi kis fiókáink is folyamatosan táplálék után „kiabáltak”. A három legnagyobb fiókat június végén engedték el, a többiek

pedig valószínűleg július első hetében fognak annyira önállóvá válni, hogy őket is szabadon engedhessük.

Gál Renáta

Debreceni süngyerekek

Fotó: Konyhás István

Június közepén Debrecenből a Vendég utcáról érkeztek hozzánk ezek az árva kis sünök. Az apróságok jól vannak, nagy az étvágyuk és szépen gyarapodnak. A keleti sün (*Erinaceus roumanicus*) a sünalakúak (Erinaceomorpha) rendjébe tartozó állat. Védett, természetvédelmi értéke 25000 Ft. Magyarországon elterjedt fajnak számít. Éjszakai életmódot folytat. A sünök a gyümölcsösökben, kertekben, parkokban, erdőszéleken rengeteg rovarot pusztítanak el,

ezért nagyon hasznosak. Nagy-Britanniában például kertekben tartják őket rovarpusztítás céljából, az állatvédők pedig sünház készítésre biztatják az embereket. Ezek a búvóhelyek fából készülnek, levehető a tetejük, így könnyen fel tudjuk tölteni száraz levéllel, fűvel a „lakóteret”, illetve ellenőrizni tudjuk, hogy megtelepedtek-e már benne a lakók. A sünök szívesen elfogadnak szabadba kirakott ételt is. (Előfordul, hogy elfogyasztják a macskáknak szánt szárazeledelt.) Veszély esetén erős bőrizmuk segítségével gömb alakúra húzzák össze magukat, tüskéik ilyenkor körben az ellenség felé merednek. Emiatt a sajátos védekezési módjuk miatt különösen ki vannak téve a közúti gázolások veszélyének, ugyanis a gyorsan érkező járművektől megijedve összegömbölyödnek ahelyett, hogy megpróbálnának elfutni. Az óvatos szürkületi vezetés sok sün életét mentheti meg. A hozzánk beérkezett kis sünöket amint lehet, egy biztonságos helyen visszaengedjük a szabadba.

Gál Renáta

A rejtélyes ölyv

Genetikai vizsgálatok Héra, a hibrid ölyv leszármazásának meghatározására

A Hortobágyi Madárkórházban lassan tíz éve él egy feltehetően ölyvek hibridizációjából született, tartósan sérült madár, Héra. Hibridizáció a természetben akkor valósul meg, ha a két szülőfaj egyedei közül az egyikből nagyon kevés fordul elő az adott élőhelyen, így ezen példányok nagyon kis eséllyel találkoznak egymással, ezért párba állnak a hozzájuk genetikailag elég közel álló, nagyobb egyed-számú fajjal. Héra külső jegyei alapján egerészölyv és pusztai ölyv kereszteződéséből származhat, ez a feltevés indította kutatásunkat. Egerészölyvekkel bizonyára legtöbbször már találkoztak, hiszen 15-30 000 költőpárra tehető a hazai állományuk, ezzel szemben a pusztai ölyveké 5-15 pár. Mindkét faj védett madarunk (hasonlóan más hazai ragadozó madarainkhoz), az egerészölyvek eszmei értéke 25 000 Ft, míg a pusztai ölyveké 100 000 Ft.

A korábban leírt hibridizációs esetek azt mutatják, hogy a két faj párba állása során a tojó egyed egy idősebb egerészölyv, mely valamilyen okból nem talált párt fajtársai közül, míg a hím egy első éves pusztai ölyv, aki a kis egyed-sűrűség miatt nem találkozott fajtársaival. Feltételezésünk alátámasztására, mely szerint Héra e két ölyvfaj hibridje, vér-, illetve tollmintákat gyűjtöttünk a madárkórházban, melyekből a kinyert DNS-t az Állatorvostudományi Egyetem Állattenyésztési és Genetikai Osztályának laboratóriumában vizsgáltuk témavezetőmmel, Dr. Zenke Petrával.

A mitokondriális DNS (mt DNS) a mitokondriumokban (energiatermelő sejtalkotó) elhelyezkedő

Fotó: Konyhás István

Héra sajnos olyan mértékű szárny sérülést szenvedett, hogy a szabadban nem lenne képes önálló életre

gyűrű alakú DNS. Csak anyai ágon öröklődik, ezt a petesejt citoplazmája tartalmazza. A citokrom-oxidáz 1 enzim (CO1) mitokondriális genomban kódolt génjének egy DNS-szakasza állatfajonként eltér, de az állatfajon belül kis variabilitást mutat, ez az alapja a „DNS-barcoding” módszernek, melyet az egyes állatfajok elkülönítésére használnak. Ezzel a módszerrel igazán sok új fajt írtak le a kutatók, ugyanis alkalmas azon állatfajok elkülönítésére, melyeket eddig kinézetük alapján egy fajnak véltünk. Mi is ezt a módszert választottuk, mely az adott élőlény anyai vonalának igazolására képes.

Héra ezen DNS-szakaszát a Madárkórházban gyűjtött egerészölyvek mintáival hasonlítottuk össze, valamint külföldi adatokkal is, melyeket génbankok tárolnak. Pusztai ölyvre vonatkozó ilyen adatokkal saj-

nos nem rendelkezünk, hiszen saját mintát gyűjteni nem volt lehetőségünk (a kevés hazai egyed miatt), valamint génbankban sem találtunk erre a fajra vonatkozó szekvenciákat, így jövőbeli kutatásaink egyik tárgyát képezi, hogy a génbanki adatokat gazdagítsuk ezekkel a hiányzó információkkal.

Összehasonlítva a Héra mintájából kapott eredményeinket az egerészölyvekre jellemző DNS-mintázattal, a nagyfokú hasonlóság miatt igazoltunk tekintjük azt a feltételezést, miszerint a hibrid madár anyai ágon egerészölyvtől származik.

Az apai vonal meghatározására (legalábbis faji szinten) jelenleg is folynak sejtmagi DNS vizsgálatok, így reméljük, az erre vonatkozó információkkal is hamarosan jelentkezhetünk.

Bóka Gabriella
(állatorvostan-hallgató,
a Madárkórház önkéntese)

TÁMOGATÓINK

E-PET Díszállat Kereskedés

Debrecen, Szent Anna - Varga utca sarok

www.epet.hu • mizsak.norbert@epet.hu

Tel.: + 36 (52) 746-557

Nyitva tartás:

Hétfő-szombat: 9.00-19.00 • vasárnap: 9.00-16.00

Május közepén kaptuk az értesítést egy bajba jutott fehér gólyáról az ukrajnai Tiszapéterfalváról. A határmenti településen talált gólyának a szárnya tört, szerencsére fedett volt a törés, így volt pár nap a műtét megszervezéséhez. A hatóságok, Kormányhivatal, NAV, Határrendészet azonnal a segítségünkre sietett és közösen próbáltuk kitalálni, hogyan kerülhet át magyar oldalra a hortobágyi Madárkórházba a madár. Amikor már minden hatósági engedély rendben volt, a határrendészek jelezték, hogy sajnos mégsem lehet áthozni a gólyát, mert az illetékes megyei főállatorvos semmilyen állapot behozatalát az országba nem tudja engedélyezni Ukrajna területéről az ottani járványhelyzet miatt. Így maradt a B terv. Mi megyünk Ukrajnába megműteni a gólyát. A logisztikai és határátlépési problémák így sem voltak elenyészőek, de szerda estére (nem egészen 24 óra múlva az értesítéstől) már a B terv is működött. A mikrobuszunkat átalakítottuk olyan madármentőkocsivá, amiben lehet

műteni, van benne még altatógép is. A soron kívüli határátlépést a Határrendészet és a NAV biztosította, így csütörtök reggel dr. Déri János és dr. Kiss Csaba Ukrajnába érkezett és ellátta a bajba jutott gólyát. A gólyát megtaláló hivatásos vadász, Matúz István, a Kárpáti Igaz Szó újságírója, aki saját elmondása szerint a kárpátaljai természetvédelmet egymagában képviseli, nem akart hinni a szemének, amikor megjelentünk a madármentő kocsival. Náluk ez nemhogy szokatlan, hanem pél-

dátlan és hihetetlen, hogy egy gólyának ez megadatik. Feléjük ilyen emberrel sem történik. Korábban írt egy cikket a gólyákról, de nem gondolta, hogy közelebbi kapcsolatba kerül velük. Mikor megtalálta egy villámhárítót rögzítő drót miatt romá tört szárnyal, és bevitte a munkatársaihoz, a vadászok kegyelemlovően gondolkodtak. De eszébe jutott, hogy a magyar TV-n látott egy filmet a Madárkórházról, és adtak egy esélyt a gólyának. Mi javítottuk ezt az esélyt. A kocsiba rögzített altatógépen elcsodálóztak a vámosok: - Mennyibe kerül, hány kiló? - Kérdezte a magyart kissé törve beszélő ukrán vámos. Mondtuk, hogy mennyi. - Ha nem

engedem át magukat, akkor gólya meghal, és nem hoz nekem kisgyereket. Menjenek, gyógyítsák meg! Akárhány kiló is volt az altatógép, 30 km-rel arrébb hárman leemeltük a kocsiról Tiszapéterfalván, és a kertben egy konyhaasztalon nemsokára aludt is a gólya a zöld izoláló kendők alatt. Fél óra múlva már túl volt a nekünk rutin-, neki életmentő, a vámosnak reményt keltő műtéten. A felkarcsont törést fedetten, három Kirschner drót befúrásával rögzítettem. A műtét jól sikerült, ezzel a gólya valódi esélyt kapott, hogy pár hét múlva szárnyra kelhessen, és gyerek ügyben is intézkedhessen. Egy óra múlva a határnál az ukrán vámos is megnézte ezeket a képeket. Ő is bizakodik...

Dr. Déri János

Madárkirály lett Negró

Fotók: Konyhás István

Pünkösdi madárkirály lett Negró, a beszélő holló. A Madárkirály választáson ő kapta a legtöbb szavazatot a látogatóktól.

A hortobágyi Madárparkban minden évben Pünkösdi Madárkirályt választhatnak az érdeklődők. Akik kilátogattak a Madárparkba, azok személyesen is találkozhattak a királyjelöltekkel. Negrót, a szelíd beszélő hollót sokan ismerik már, hiszen rendszeres médiaszereplőnek számít, ő volt az egyik aspiráns, Csőrös, a tartósan sérült fehér gólyának a felső csőrökéje hiányzik és rendszeresen új protézist kell neki készíteni, ahogy változik a csőre. Szintén protézissel él a Madárparkban Luca a féllábú rétisas is. Héra, a tavalyi madárkirály idén is

a jelöltek között volt, ő vélhetően egy egerészölyv és pusztai ölyv hibridje, ami nagyon ritkán alakul ki természetes körülmények között. A hibrid ölyvet áramütés érte, aminek következtében egyik szárnyából hiányoznak az evezőtollak, így nem alkalmas önálló vad életre. Madam Uralinak a szintén tartósan sérült uráli bagolynak is a szárnya sérült, ő is a Madárpark állandó lakója már. Aporka, a darázsölyv szabadon repülhetne, de sajnos mégsem szabad elengedni, mert szelíd, emberhez szokott. Vélhetően már fióka korában tartotta valaki, majd elengedte és megfogni is úgy sikerült, hogy szelíd volt, odament az emberekhez. A Madárparkban próbáltuk visszavádatani, de mivel már kifejlett volt, amikor oda került, és teletteni is kellett, így már nem lehetett vadmadárrá nevelni. A Madárpark célja a királyválasztással az, hogy a látogatók érzelmileg is közelebb kerüljenek a

sérült madarakhoz, ezáltal vélhetően az egészséges, vad társaikra is jobban odafigyelnek majd. Reméljük, így kevesebb madár sérül meg, ha pedig mégis megsérül egy madár, jobban odafigyelnek rá, hogy minél előbb segítséghez juthasson. A Pünkösdi programon találkozhattak még királlyal, selyemtyúkkal, óriás kígyót vehettek a nyakukba a látogatók, a kisebbek pedig nyuszikat is simogathattak. Akik pedig inkább a vad madarakkal akartak találkozni, azok részt vehettek a gyógyult madarak szabadon engedésében és a solymászbemutatón bravúrosan repülő ragadozóknak gyönyörködhetek.

Konyhás István

Tavaszi hajtás

Májusban meglátogattott bennünket a Petőfi Rádió mozgó stábjá és nem jöttek üres kézzel. Az úgy kezdődött, hogy egyik munkatársunk gondolt egyet és felvetette, mi lenne, ha mi is pályáznánk a rádió „Tavaszi hajtás” játékába? Hamar el is küldtük az üzenetünket és be is válogatták a kórházat is azon helyszínek közé, amiket meglátogatnak. A Szerencsejáték Zrt. jóvoltából, meg azért, mert volt nálunk lottószelvény, nyertünk is százezer forintot (a lottón sajnos semmit). De nem ez volt a legfontosabb, hiszen élő adásban ismerkedhetett meg a stáb és a hallgatók a kórház munkájával, majd két erdei fülesbaglyot is elengedtek a rádiósok. A pénzt elvileg az az öt dolgozó nyerte, akiknek volt közös lottójuk, de úgy gondoltuk, munkaidőben csak nem illendő szerencsejátékot üzni, meg rádiózni, ezért a nyeremény az alapítványhoz került. Sajnos a közönségszavazáson már nem mi nyertük meg a főnyereményt, de május közepén élő adásban lenni egy alapítványnak egy országos rádióban, mi, ha nem főnyeremény?

Szomorú esetről kaptunk tájékoztatást egy olvasónktól:

“Szasztok! Egy nagyon szomorú hírral fordulok hozzátok... Szeretném ha megosztanátok, hogy ne forduljon ilyen elő többet! Mindennapos munkám során eljárók egy gólyafészkek

mellett, ahova évek óta visszajár egy fehér gólya pár költeni. Minden évben 4-5 fiókát fel is nevelnek. Idén, ha jól látszott, 4 fióka volt a fészkekben, szépen is fejlődtek. Ám ezen a hétfőn szomorú dolog történt... Az egyik kicsi kiesett a fészekből. Ma, amikor munkából hazajöttem, láttam, hogy valaki a villanyoszlopra tette szegényt. Utána érdeklődtem. Sikerült is beszélni azokkal, akik oda tették. Elmondásuk szerint még élt a kicsi. Kérdeztem tőlük, hogy miért nem értesítettek valakit?! Vagy bármi... De erre nem tudtak választ adni... Már elbeszélgettem az illetőkkel, hogy ilyen esetben mit kell tenni!...”

- “Kiesni” ritkán szoktak a gólya fiókák, de előfordul. Gyakran inkább a szülő dobja ki, “szelektál” közülük. Ennek oka viszont még ritkábban az életképtelenség. Leginkább szárazság, vagy egyéb okból fellépő élelemhiány váltja ki. Vagy csak úgy gondolja, hogy nem akar négy utódot. Ezek, a

“kidobott” fiókák nagy többsége viszont igenis életképes. A képek alapján egy nem is rossz fejlődésű fiókaról van szó. Akár a fészekbe visszahelyezve (a gólya még vissza is fogadhatja...), akár mentőhelyen felnevelve életmentő esélyt kaphatnak. Mesterséges körülmények közt is szépen, egészségesen felnőtte válnak.

A megtalálót sem lehet ilyen esetben “bitófára” ítélni, hisz hozzáállását tükrözi, hogy legalább felvette... Esetleg gondolta, hogy majd úgy “megtalálják” a szülei. Megkövezés helyett tájékoztatni kell, mi ilyenkor a helyes eljárás!”

Kérjük Önöket, ha fészekből kiesett/kidobott gólyafiókát látnak, helyezték meleg, biztonságos helyre, majd vegyék fel a kapcsolatot valamely mentőközponttal!

**Ügyeleti telefonszámunk:
+36 (30) 535 6484**

Önkéntes madármentőket keresünk

A madármentésben a legfontosabb szempont minden esetben az idő. Egy segítégre szoruló madárnak annál nagyobb esélye van a szabad életre, minél gyorsabban kerül szakértő kezekbe, legyen szó sérült madárról vagy fiókaról. Sajnos már több esetben előfordult, hogy csak nagyon körülményesen tudtunk megoldani egy madármentést, mert a madármentő adatbázisunkban több telefonszám elavulttá vált, vagy esetlegesen a szám tulajdonosa valamilyen okból már nem tudott segíteni nekünk. Ezért országos madármentő hálózatunkat bővíteni szeretnénk. Arra kérjük tehát Önöket, hogy amennyiben a következő leírás alapján alkalmasnak érzik magukat a feladatra, jelentkezzenek nálunk a lentebb megadott módon.

Madármentő önkénteseink feladatköre a következő:

- A beérkező telefonos bejelentések fogadása.
- A sérült madár szállításának megoldása, a madár átvétele.
- A madár állapotának felmérése (szállíthatóság, megállapítani, orvosi ellátásra szorul-e, fióka-e).
- Alapszintű elsősegélynyújtás a madár részére (sebfertőtlenítés, kötözés, etetés, itatás).

Jelentkező önkénteseinknek ősszel tartunk madármentő továbbképzést, hogy a már jól bevált módszereket megismerhessék és megfelelően alkalmazni tudják. Jelentkezéseiket a madarkorhaz@gmail.com e-mail

címre küldhetik, 2017. augusztus 31-ig. Kérjük az üzenet tárgy mezőjébe írják be: „Madármentő önkéntes”.

**Várjuk jelentkezéseiket!
Reméljük, ősszel Önnel is találkozunk!**

Amennyiben lehetősége van, kérjük, támogassa alapítványunkat! Köszönjük!
Bankszámlaszámunk: 59900029-10001868 • Adószámunk: 18557899-1-09

Főszerkesztő: Konyhás István • Szerkesztők: Dr. Déri János, Veres Hajnalka • Tördelés: TerepSzemle Stúdió

ISSN 1788-456X • NMHH: CE/12872-5/2017 • Megjelenik 12 000 példányban

E-mail: madarkorhaz@gmail.com • Cím: 4071 Hortobágy, Petőfi tér 6.

Hirdetésfeladás, sérült madár bejelentése: madarkorhaz@gmail.com • Tel.: +36 (30) 9435-494; +36 (52) 369-181

Megtalálható országszerte állatorvosi rendelőkben, állatkertekben, kisállatkereskedésekben, megyei könyvtárakban.

